

folyóiratokon kívül — (*Könyvtáros, Könyv és Nevelés, Köznevelés, A Tanító, Népművelés, Jel-Kép, Kultúra és Közösség*).

Sok hasznos és új tapasztalatra, kellemes élményre tehetnek szert hallgatóink a II. és az V. félév tanulmányi kirándulásai során. Mindkét alkalommal négynapos kirándulásokat szerveztünk.

Szakkollégiumi hallgatóink közül többen tagjai a főiskolai TIT-szervezetnek, s elsősorban a munkásfiataloknak tartanak előadásokat a felmerülő igényeknek megfelelően.

Az elmúlt tanévtől a *Kiváló kollégium* címmel kitüntetett főiskolai kollégiumunkban két könyvtári szakkör működik: olvasásszociológiai, illetve gyermekklubvezető-kör. A nappali tagozatos könyvtári szakkollégiumi hallgatók érdeklődése e szakkörök iránt csaknem 50 százalékos.

Nagy vonalakban tehát ennyiben járulhatunk hozzá mi, sárospatakiak az olvasószolgálat tanításának „módszervásárához”.

Balácsi Zoltánné

A „nagy Útbaigazító”

Kissé meglepetten olvastam az *Úttörővezető* júliusi—augusztusi számában megjelent, *Szabó Ervin* emlékére íródott szonett második sorát: „Úttalan utak idején nagy Útbaigazító”. Elsőként *Karácsony Benő* A megnyugvás ösvényein című regényének feledhetetlen hőse, a Nagy Adófőnök jutott eszembe. Ő azért kapta atyjától ezt az elnevezést, mert az adóhivatalban befizetett sok pénz láttán azt javasolta, hogy ők is nyissanak ilyen hivatalt. Mindezt nem azért mondom el, mintha különösebb indokolást várnék Szabó Ervin „nagy Útbaigazító”-i tevékenységének magyarázatára, vagy akár az ilyen és ezekhez hasonló sorok értelmezésére: „A Jövőhöz vezető út mesteri építője”, „Proletárok töprengő prófétája, bölcs tanító”, „A Holnap és Holnapután hű zászlóvivője” stb. Csak éppen nem értem, hogy ezek a fellengzős sorok, ez az ismert és elcsépelet összetételekből szonetté gyúrt prózai szöveg mit közöl, mit mond az úttörőknek és vezetőiknek Szabó Ervinről. Az első pillanatokban még eltűnődtem az *Úttalan utak Útbaigazítója* és az *úttörő* kifejezések valamilyen fogalmi kapcsolódásán, értelmezési módján, de ezt a lehetőséget elvettem. A szerző nyilván élt volna az alliteráció és a képzavar további lehetőségeivel: *Úttalan utak úttörőinek nagy Útbaigazítója*.

Nem kívánok azonban a nyilvánvalóan jó szándékú, de oktanul mesterkél, keresetten magasröptű és a gyerekekben, felnőttekben óhatatlanul ezt a „stílt” megteremtő-megtartó költemény által nyújtott szatirikus lehetőségekkel visszaélni. Le kell viszont szögeznünk: ez a stílus bizonyos magatartásformát is teremt, elismerő szavaink üressé válnak, ha mégoly érdemesekre fordítjuk is azokat. Annál inkább el kell ezt mondanunk, mert

éppen a folyóirat e száma közöl mintaszerű módszertani leírást az úttörőszervezetek névadóira vonatkozó könyvtári források gyűjtésére, a velük foglalkozó vetélkedők szervezésére. A történelmünk jeleseiről így megszerezhető ismeretanyag valóban tartós érzelmi hatást kelthet a fiatalokban. Ezt természetesen elősegítik a jó versek is: ezekről a megfelelő bibliográfiai apparátus segítségével tájékozódhatunk.

Végezetül még egy megjegyzés. A szonett után rövid életrajzi ismertetést is olvashatunk Szabó Ervinről. Egyebek között ezt: „1904-ben a főváros statisztikai hivatalának könyvtárába kerül. Itt 1911-től, mint igazgató, haláláig önálló, életmű értékű tevékenységet fejt ki: külön, gazdag társadalomtudományi intézetté fejleszti a könyvtárat, amely ma már az ő nevét viseli.” Szabó Ervin 1904-ben került kinevezéssel a *Fővárosi Könyvtár*hoz, amelyet azonban 1903-ban létesítettek a statisztikai hivatal és a régi „Fővárosi Könyvtár” gyűjteményének összevonásával. Bár a könyvtár szervezetiileg még egy ideig a statisztikai hivatal keretében működött, Szabó Ervin már ekkor hozzáfogott, hogy megvalósítsa teoretikus, politikusi életműve mellett a másikat, az 1911-től véglegesen önállósított fővárosi nyilvános könyvtárnak és hálózatának megteremtését, fejlesztését. Az úttörők által is oly gyakran látogatott budapesti kerületi könyvtárak és a központi gyűjtemény ezért is viseli Szabó Ervin nevét. Nem a főváros statisztikai hivatalának könyvtárát nevezték el tehát Szabó Ervinről.

Ennyivel tartozunk Szabó Ervin emlékének. Még az úttörők nevében is.

Arató Antal